

Nr. 1757/16.01.2014

Către,

Asociația foștilor deținuți politici din România
București, Str. Mântuleasa nr. 10, Sector 3

Domnului Octav Bjoza

Urmare cererii dumneavoastră adresată Ministerului Justiției, prin care, în conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, modificată și completată, solicitați informații privind avizul pe care Ministerul Justiției l-a înaintat Comisiei Juridice a Camerei Deputaților în legătură cu *Proiectul de lege privind regimul juridic al drepturilor convenite victimelor regimului totalitar comunist (Pl-x nr. 244/2011)*, vă comunicăm următoarele:

Ca urmare a solicitării Comisiei Juridice, de Disciplină și Imunități a Camerei Deputaților de a transmite un punct de vedere (nu un aviz) pe marginea amendamentelor depuse de grupul de lucru constituit în vederea analizării inițiativelor legislative ce au ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, Ministerul Justiției a remis Comisiei Juridice un punct de vedere în care, în esență, a subliniat următoarele:

În legătură cu dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 Curtea Constituțională a pronunțat trei decizii de admitere a unor excepții de neconstituționalitate, respectiv: **1358/2010** și **1360/2010** prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 și decizia **1354/2010** prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.

Principalul impediment în reglementarea unor compensații bănești în cuprinsul art. 5 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 221/2009 îl constituie considerentele deciziei nr. 1358/2010, prin care Curtea a constatat că există două norme juridice - art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990 și art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 - cu aceeași finalitate, și anume acordarea unor sume de bani persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.

Curtea a reținut, de asemenea, că despăgubirile pentru daunele morale suferite în perioada comunistă trebuie să fie drepte, echitabile, rezonabile și proporționale cu gravitatea și

1

suferințele produse prin aceste condamnări sau măsuri administrative. Or, **despăgubirile prevăzute de dispozițiile de lege criticate, având același scop ca și indemnizația prevăzută de art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990, nu pot fi considerate drepte, echitabile și rezonabile.**

Prin Decretul-lege nr. 118/1990, legiuitorul a stabilit condițiile și quantumul indemnizațiilor lunare, astfel încât **intervenția** sa prin art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, **după 20 ani de la adoptarea primei reglementări cu același obiect, aduce atingere valorii supreme de dreptate**, una dintre valorile esențiale ale statului de drept, astfel cum este proclamată în prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție.

Astfel, **Curtea a statuat că însăși acordarea de către legiuitor a unor noi tipuri de despăgubiri**, suplimentare celor stabilite de Decretul-lege nr. 118/1990, după 20 ani, în condițiile în care nu există o obligație a statului de a le acorda și **având același scop**, de a repara daunele morale suferite în perioada comunistă **este contrară Constituției și aduce atingere valorii de dreptate.**

Se poate concluziona, conform celor reținute de Curtea Constituțională, că tipul de despăgubiri acordat prin Decretul-lege nr. 118/1990 este suficient pentru a repara prejudiciul produs, întrucât aceste despăgubiri sunt menite a produce satisfacția morală a recunoașterii faptelor nelegale, a încălcărilor drepturilor omului, comise în perioada comunistă.

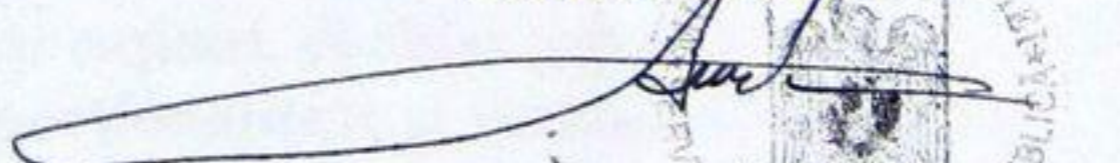

Față de cele reținute de Curtea Constituțională prin decizia sus-menționată, o soluție legislativă în concordanță cu normele constituționale ar putea fi **prevederea expresă în cuprinsul art. 5 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 221/2009 doar a posibilității persoanelor care au suferit condamnări cu caracter politic sau au făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic de a solicita instanței de judecată acordarea drepturilor prevăzute de art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990, în situația în care nu beneficiază de aceste drepturi.** O asemenea prevedere nu este însă imperios necesară atâta vreme cât persoanele care au fost condamnate politic sau au făcut obiectul unor măsuri administrative pot solicita acordarea drepturilor prevăzute de art. 4 din Decretului-lege nr. 118/1990 pe cale administrativă.

Corelativ, legiuitorul poate interveni și modifica dispozițiile art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990 în sensul măririi quantumului indemnizațiilor prevăzute de acest act normativ.

Soluția legislativă propusă are impact bugetar și implică o modificare a dispozițiilor Decretului-lege nr. 118/1990, astfel că, instituția noastră a apreciat ca util atât punctul de vedere al Ministerului Finanțelor Publice cât și pe cel al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Cu stimă,

Lucian GROSU

Structura de Informare Publică